

REFERAT Verdensmål Udvalget d. 29-05-2019

Mødedato Onsdag d. 29. maj 2019 kl. 15:00

Mødested Rådhuset, Himmelrummet - 412 - 4. sal

Indholdsfortegnelse

Dagsorden.....	3
Verdensmåls politikens strategiske indsatser.....	4
Måleparadigme for verdensmålene.....	7
Verdensmål Udvalgets økonomi.....	10
Virksomheder og erhvervsliv.....	13
Lukket: Nominering af kandidater til klimaprisen.....	14
Opsamling.....	15

Punkt 1: Dagsorden

00.22.00-A00-1-18

Resume

Formanden for Verdensmål Udvalget byder velkommen og gennemgår dagsorden for møde i udvalget den 29. maj 2019.

Dagsorden foreslås afviklet således:

15.00-15.05: Dagsorden v/ formanden

15.05-15.40: Verdensmåls politikens strategiske indsatser v/ formanden

15.40-16.10: Måleparadigme for verdensmålene v/ formanden

16.10-16.30: Verdensmål Udvalgets økonomi v/ formanden

16.30-17.00: Virksomheder og erhvervsliv v/ formanden

17.00-17.20: Nominering af kandidater til Klimaprisen v/ Torben Jarlstrøm Clausen

17.20-17.30: Opsamling v/ formanden

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at udvalget godkender dagsorden.

Beslutning

Godkendt.

Sagsfremstilling

Der henvises til sagsresuméet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 2: Verdensmåls politikken strategiske indsatser

00.22.00-A00-1-18

Resume

Den 24. april 2019 drøftede udvalget overordnet tilgang til Verdensmåls politikken. Herunder kobling til Bystrategi 2019 og måleparadigme. På mødet var der enighed om den metodiske tilgang med en kobling af Verdensmåls politikken til Bystrategi 2019.

Det blev aftalt, at forvaltningen arbejder videre med at identificere og uddybe potentielle strategiske indsatser, så udvalget har nogle konkrete inputs at forholde sig til, for så vidt angår verdensmåls politikken indhold.

Med afsæt i de overordnede tilkendegivelser skal udvalget beslutte de strategiske indsatser, der skal arbejdes videre med og som tilsammen kan danne fundamentet for Verdensmåls politikken. Hvad angår uddybning af måleparadigme henvises der til næste dagsordenspunkt.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at udvalget godkender de fem strategiske indsatser, som skal udgøre fundamentet for Verdensmåls politikken.

Beslutning

Udvalget besluttede, at der arbejdes videre med de fem strategiske indsatser med de tilføjelser, der blev drøftet på mødet. På næste møde forelægges udvalget et revideret udkast til strategiske indsatser med henblik på eventuel endelig godkendelse.

Sagsfremstilling

Verdensmål Udvalget drøftede på sidste møde hvordan Verdensmåls politikken kan sættes ind i Odense Kommunes samlede styringsunivers. Her blev udvalget introduceret til Odense Kommunes tilgang til effektstyring og den rolle Bystrategi 2019 tiltænkes at få efter den besluttes af byrådet. Samt at tilgangen til Verdensmåls politikken kunne være, at den skal sikre, at implementeringen af Bystrategi 2019 sker med verdensmålene tæt integreret i processen. På den måde vil Verdensmåls politikken få en fremtrædende placering i Odense Kommunes samlede styringshierarki.

På mødet blev der lagt op til, at Verdensmåls politikken fundament bliver en række strategiske indsatser, der skal bidrage til at sikre, at verdensmålene integreres i Odense Kommunes arbejde fremadrettet og i Odense mere generelt.

Med afsæt heri blev det aftalt, at forvaltningen laver et oplæg, der identificerer og uddyber potentielle strategiske indsatser, så udvalget har nogle konkrete inputs at beslutte, for så vidt angår verdensmåls politikken indhold.

Fem strategiske indsatser

Forvaltningen har udarbejdet et overordnet bud på fem strategiske indsatser, som udvalget kan drøfte og vælge at beslutte. Dette med henblik på at sætte en retning for det fremadrettede arbejde med Verdensmålspolitikken og en yderligere kvalificering af strategiske indsatser som skal indgå i politikken. Det drejer sig om følgende fem strategiske indsatser:

1. Odense integrerer og implementerer verdensmålene
2. Odense måler på verdensmålene
3. Synliggørelse af Odense som Verdensmåls by
4. Odense går foran på verdensmålene
5. Odense samarbejder om verdensmålene

De fem strategiske indsatser er præsenteret og uddybet i vedhæftede bilag til sagen (bilag 1). Det er væsentligt at bemærke, at vedhæftede er et udkast og at det er helt op til udvalget at komme med inputs til de fem strategiske indsatser, forkaste dem eller komme med ideer til øvrige strategiske indsatser. Overordnet sigter de på at Verdensmålspolitikken holdes på et overordnet niveau samtidig med, at den sætter nogle konkrete retninger for hvordan verdensmålene integreres i Odense Kommune og Odense som by.

Det være sig eksempelvis ved, at Verdensmålspolitikken med indsats 1 sikrer, at verdensmålene tænkes ind i udarbejdelsen af fremtidige politikker, strategier mv. i Odense Kommune.

Samtidig integreres verdensmålene med indsats 2 også i Odense Kommunes styringsunivers og fremtidige Odensemål og Udvalgsmål. Det bemærkes, at måleparadigmet uddybes i større omfang under mødets næste dagsordenspunkt, hvor udvalget får mulighed for at drøfte og beslutte et måleparadigme for verdensmålene. Dette vil derpå blive integreret som en del af Verdensmålspolitikken.

På mødet den 24. april blev der gentagne gange drøftet vigtigheden af, at verdensmålene kommunikeres klart og tydeligt til omverdenen. Dette var også et væsentligt element i drøftelserne pba. Steen Hildebrandts oplæg, hvor verdensmålene blev italesat som et paradigmeskifte. Formålet er at borgere, virksomheder mv. ved hvad verdensmålene er og de forstår hvordan Odense arbejder med dem. Med strategisk indsats 3 vil der komme et tydeligt fokus på kommunikationen om verdensmålene.

Verdensmål Udvalget og Økonomiudvalget har besluttet seks projekter, som skal sætte byen i bevægelse. Disse er i færd med at blive yderligere kvalificeres eller igangsat. Vedhæftet findes, som efterspurgt på sidste møde, en overordnet status på de seks projekter samt på de bundne opgaver, som udvalget har (bilag 2). Med strategisk indsats 4 sikres det, at Verdensmålspolitikken også bidrager til at sætte byen i bevægelse i arbejdet med verdensmålene gennem konkrete projekter. Dette er indledningsvist de seks projekter men også fremadrettet gennem andre eventuelle projekter, som kan identificeres.

Med strategisk indsats 5 vil Verdensmålspolitikken sende et signal til omverdenen, borgere og virksomheder om, at Odense gerne vil samarbejde omkring verdensmålene. Dette gennem eksisterende netværk samt i nye netværk, hvis dette kan skabe yderligere værdi.

Det kommende arbejde med Verdensmålspolitikken

På mødet den 24. april blev der efterspurgt mere fremdrift i udvalget. Der lægges derfor op til, at udvalget beslutter de fem skitserede strategiske indsatser, således at udvalget sender et signal om, at det er disse som forvaltningen skal arbejde videre med at kvalificere yderligere og som vil danne fundamentet i Verdensmålspolitikken.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 - UDKAST til strategiske indsatsområder i verdensmålspolitikken

Bilag 2 - Statusoversigt på projekter og opgaver i regi af Verdensmål Udvalget

Punkt 3: Måleparadigme for verdensmålene

00.22.00-A00-1-18

Resume

Verdensmålsudvalget har efterspurgt, at Verdensmålspolitikken indeholder et måleparadigme for arbejdet med verdensmålene. Odense Kommune har i forvejen et sammenhængende og velfungerende måleparadigme i form af effektuniverset, som udvalget blev introduceret til på møde den 24. april. Her følges der systematisk op på politiske effektmål, indikatorer og ambitionsniveauer i både udvalg og i byrådet.

Effektmålene dækker politiske fokusområder for henholdsvis byråd og udvalg, og de omfatter således både miljø, uddannelse, sundhed og vækst mv. Udover at være politisk besluttede, er effektmålene organisatorisk forankrede i udvalgenes respektive forvaltninger og deres drift. I det eksisterende effektunivers er der allerede klare koblinger til flere af verdensmålene på enten effektmåls- eller indikatorniveau, disse koblinger kan dog blive endnu stærkere.

Det anbefales at samtænke det ønskede måleparadigme for verdensmålene og Odense kommunes fungerende effektunivers. Det anbefales endvidere, at verdensmålene direkte afspejles på mål og indikatorvalg, såfremt det er muligt at oversætte indikator til lokal kommunal kontekst.

Effekt

Sagens karakter gør, at der ikke som sådan vil være en effekt på de nuværende Odensemål. Til gengæld vil beslutning om at inddrage verdensmålene i nye Odense- og Udvalgsmål betyde, at de kommende mål får en større grad af sammenhæng til verdensmålene.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at udvalget beslutter:

1. at monitoreringen af verdensmålene bliver en del af Odense kommunes styringsunivers.
2. at det i forbindelse med den igangværende revidering af Odensemål konkret vurderes hvordan relevante verdensmål og indikatorer kan indgå.
3. at det i forbindelse med den kommende revidering af udvalgsmålene konkret vurderes, hvordan relevante verdensmål og indikatorer kan indgå.

Beslutning

Udvalget besluttede, at:

1. monitoreringen af verdensmålene bliver en del af Odense Kommunes styringsunivers.
2. det i forbindelse med den igangværende revidering af Odensemål konkret vurderes hvordan relevante verdensmål og indikatorer kan indgå.

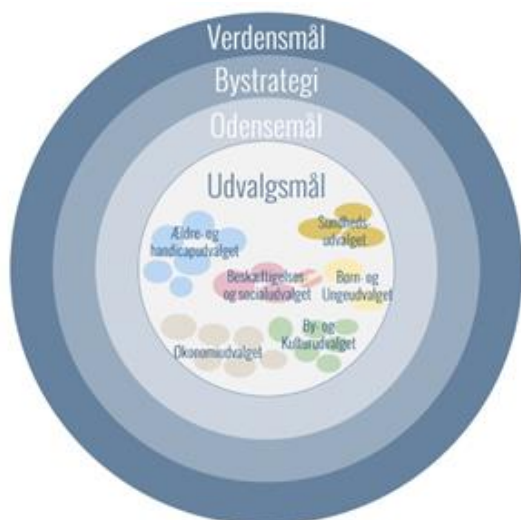
3. det i forbindelse med den kommende revidering af udvalgsmålene konkret vurderes, hvordan relevante verdensmål og indikatorer kan indgå.

Sagsfremstilling

Udvalget efterspørger, at Verdensmålspolitikken indeholder et måleparadigme for arbejdet med verdensmålene. Dette kan i sig selv udgøre en af de strategiske indsatser i Verdensmålspolitikken, jf. dagsordenspunkt om strategiske indsatser.

I det eksisterende effektunivers er der allerede klare koblinger til flere af verdensmålene på enten effektmåls- eller indikatorniveau, disse koblinger kan dog blive endnu stærkere. Udvalget efterspurgt på sidste møde en oversigt over sammenfald mellem nuværende Odense- og Udvalgsmål og verdensmål og sammenhænge mellem indikatorerne for disse og kobling til eksempelvis Danmarks Statistiks indikatorer for verdensmålene. Vedhæftet er bilag, der viser på hvilke effektmål der er en sammenhæng mellem indikatorer på hhv. effektmål og verdensmål. Bilaget viser ikke en status på verdensmål, hvor Odense Kommune er "bagefter". Dette er ikke umiddelbart muligt at lave, da det kræver, at forvaltningen vender opgaven om og laver alle indikatorerne på kommune niveau, hvilket der ikke umiddelbart er mulighed for.

Odensemålene skaber en sammenhæng mellem bystrategiens fem temaer og fagudvalgsmålene og er konkrete mål, der skal bidrage til, at Odense som by systematisk arbejder for at opnå FN's Verdensmål. I 2019 besluttes således bystrategien og nye Odensemål, som derfra vil udgøre et tydeligt styringshierarki hvor bystrategien og Odensemålene bliver konkrete målsætninger der skal bidrage til at opnå FN's verdensmål. Odensemålene konkretiseres yderligere i konkrete udvalgseffektmål, der giver konkrete målsætninger for de effekter, der skal skabes for vores borgere og virksomheder. I nedenstående cirkel ses sammenhængen illustreret:

Fra 2018 til 2020 forløber således tre sammenhængende processer, hvor verdensmålene spiller ind på forskellige måder. Den første proces er beslutning af Odenses bystrategi. Den anden er beslutningen om nye Odensemål, hvor Bystrategien konkretiseres i konkrete målsætninger, indikatorer og ambitionsniveauer. Den tredje proces er at Odensemålene i 2020 vil skabe retningen for revidering af udvalgsmålene, som er mere konkrete mål for hvilke effekter vi skal skabe for vores borgere og virksomheder.

Helt konkret foreslås følgende aktiviteter:

1) I udarbejdelsen af Odensemål skeles til målformuleringerne fra Verdensmålene. Odensemålene betragtes således som en lokal oversættelse af en eller flere verdensmål. Herunder vurderes verdensmålsindikatorerne som indikatorer på

Odensemål.

2) I revisionen af udvalgsmålene skal det vurderes om verdensmålenes målbeskrivelser eller indikatorer i en dansk, kommunal kontekst kan indgå direkte.

For at verdensmålene får et blivende aftryk på styringsuniverset anbefales det, at det gøres til en fast del af Odenses effektunivers, og at verdensmålene ud over at de indtænkes i udformningen af nye Odensemål og udvalgsmaal også indtænkes aktivt i fremadrettede revisioner. Dette sker både i arbejdet med selve formuleringen af målene og i udvælgelsen af konkrete indikatorer og ambitionsniveauer. På den måde bliver verdensmålene fremadrettet en central del i Odense Kommunes eksisterende effektunivers, og kommer ikke til at udgøre et parallelt målesystem. Dermed afspejles verdensmålene direkte i mål og indikatorvalg, i det omfang det er muligt at oversætte tilgængelige data på indikatorer til lokal kommunal kontekst.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Verdensmålenes kobling til nuværende odensemål og udvalgsmaal

Punkt 4: Verdensmål Udvalgets økonomi

00.22.00-A00-1-18

Resume

Verdensmål Udvalget skal med denne sag beslutte en prioritering for anvendelse af den dertil afsatte aktivitetspulje for 2019.

Med Budget 2019 blev det besluttet at tildele Verdensmål Udvalget et samlet budget på 1,5 mio. kr. i perioden 2019-2020. Denne kan anvendes af Verdensmål Udvalget til udvikling af aktiviteter, konferencer mv. Der er afsat 0,5 mio. kr. i 2019, stigende til 1 mio. kr. i 2020.

Hovedparten af budgettet for 2019 foreslås disponeret til kvalificering og igangsætning af tre ud af seks projekter, som Verdensmål Udvalget har fremlagt for Økonomiudvalget den 30. januar 2019. Hertil kommer et beløb som afsættes til aktiviteter, som sættes i gang direkte under Verdensmål Udvalget.

De tre projekter er:

- Bæredygtig hverdag – fra verdensmål til hverdagsmål
- Bæredygtigt byggeri i Odense – med fokus på Vollsmose
- Verdensmålene og ambassadører for forandring

Effekt

Flere borgere er sunde og trives

Projektet "Bæredygtig byggeri i Odense med særlig fokus på Vollsmose" understøtter dette mål, i og med, der også er fokus på social bæredygtighed. Med en DGNB-certificering vil de sociale kriterier blive vurderet. De parametre, der måles på er bl.a. nærhed til institutioner og servicetilbud, mulighed for ophold i det offentlige rum, tryghed, støjdemping og tilgængelighed. Alt sammen for at sikre trivlsen for borgerne.

Flere borgere er betydningsfulde deltagere i fællesskaber

For projekt Bæredygtig hverdag er der tale om indsats, der direkte understøtter borgernes muligheder for selv at opdyrke og deltage i forskellige fællesskaber.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Verdensmål Udvalget beslutter, at forvaltningen kan disponere inden for den i sagsfremstillingen foreslåede fordeling af budgetmidlerne.

Beslutning

Udvalget godkendte, at forvaltningen kan disponere inden for den i sagsfremstillingen foreslåede fordeling af budgetmidlerne, samt bestilte et oplæg til, hvordan de resterende 150.000 kr. disponeret til udvalgets egne aktiviteter kan anvendes.

Sagsfremstilling

Verdensmål Udvalget skal med denne sag drøfte en prioritering for anvendelse af den dertil afsatte aktivitetspulje for 2019. I denne sag beskrives således forslag til Verdensmål Udvalgets brug af tildelte midler for 2019.

Med Budget 2019 blev det besluttet at tildele Verdensmål Udvalget et samlet budget på 1,5 mio. kr. i perioden 2019-2020. Denne kan anvendes af Verdensmål Udvalget til udvikling af aktiviteter, konferencer mv. Der er afsat 0,5 mio. kr. i 2019, stigende til 1 mio. kr. i 2020.

Hovedparten af budgettet for 2019 foreslås disponeret til kvalificering og igangsætning af tre ud af seks projekter, som Verdensmål Udvalget har fremlagt for Økonomiudvalget den 30. januar 2019. Hertil kommer et beløb som afsættes til aktiviteter, som sættes i gang direkte under Verdensmål Udvalget.

De indsatser, som der foreslås allokere midler til er:

1. Bæredygtig hverdag – fra verdensmål til hverdagsmål

Projektets kerne er at sætte byen i bevægelse hen imod en mere bæredygtig hverdag i forskellige aspekter af borgernes liv. De afsatte midler skal helt konkret anvendes til to delprojekter: Det ene er et pilotprojekt, hvor 10 af kommunens unge får mulighed for at deltage i et værktøjsbaseret træningsforløb i græsrodsaktivisme. Projektet udvikles i samarbejde med lokale uddannelsesaktører, og kan efterfølges af en indsats over for flere unge. Det andet er et opstartsprojekt for borgere og civilsamfundsgrupper, der ønsker at etablere netværk og fællesskaber om bæredygtighed og verdensmål.

2. Bæredygtigt byggeri i Odense – med fokus på Vollsmose

Tanken med projektet er at omdanne Vollsmose til en bæredygtig bydel, lige som det skal afklares, hvordan Odense Kommune kan arbejde med bæredygtigt byggeri. Mulighed for en Fælles fynsk vision for bæredygtigt byggeri, skal også undersøges. Midlerne skal primært anvendes til at uddanne en medarbejder i at kunne DNGB certificere bydele, samt til yderligere kvalificering af certificeringsarbejdet af Vollsmose.

3. Verdensmålene og ambassadører for forandring

Ansatte i Odense Kommune, Verdensmål Udvalget, byrådsmedlemmer, bibliotekerne, Odense Bæredygtighedsråd, influencers mv. skal klædes på til at forstå hvad Verdensmålene er og hvad de står for. Efterfølgende vil disse parter kunne indgå som et korps af ambassadører for forandring og viden omkring Verdensmålene. Midlerne afsættes til uddannelse af ambassadørerne, i første omgang kommunens egne medarbejdere.

Verdensmål Udvalgets egne aktiviteter

Midlerne afsættes til initiativer, som Verdensmål Udvalget selv ønsker at igangsætte. Det kan eksempelvis være aktiviteter i forbindelse med den kommende Verdensmåls politik og efterfølgende handleplan eller en studietur.

For de udvalgte indsatser lægges der op til, at det er de ansvarlige forvaltninger, der udmønter midlerne. Inden midlerne kan anvendes, skal der foreligge en projektbeskrivelse med tilhørende tids- og procesplan samt budget, som godkendes af Odense Kommunes Direktørgruppe, der er projektejer.

Det foreslås, at udvalget beslutter følgende fordeling af 2019 midler på projekterne:

Projekt

DKK

Bæredygtig hverdag – fra verdensmål til hverdagsmål	150.000
Bæredygtigt byggeri i Odense – med fokus på Vollsmose	100.000
Uddannelse om Verdensmålene og ambassadører for forandring	100.000
Verdensmål Udvalgets egne aktiviteter	150.000
I alt	500.000

De foreslåede beløb er estimerede rammebeløb.

Det bemærkes, at det ikke er udvalget, der skal sørge for at bære projekterne og arbejdet med dem. Dette arbejde ligger i forvaltningen. Verdensmål Udvalget vil løbende modtage status på projekterne og drøfte fremdrift og resultater samt afrapportere til Økonomiudvalget ved årets udgang.

Forslag til fordeling af midler for 2020 vil blive fremlagt for Verdensmål Udvalget, når Verdensmålspolitikken er udarbejdet. Der vil blive lagt op til, at midlerne allokeres til indsatser i forbindelse med den handleplan, som Verdensmål Udvalget (jvf. kommissoriet) skal udarbejde og videreføre af de projekter, som sættes i gang i 2019.

Økonomi

Med Budget 2019 blev det besluttet at tildele Verdensmål Udvalget et samlet budget på 1,5 mio. kr. i perioden 2019-2020. Der er afsat 0,5 mio. kr. i 2019, stigende til 1 mio. kr. i 2020. Beslutning om fordeling af midlerne på de i sagsfremstillingen beskrevne projekter vil andrage de 0,5 mio. kr. som Verdensmål Udvalget kan disponere over i 2019.

Punkt 5: Virksomheder og erhvervsliv

00.22.00-A00-1-18

Resume

På sidste møde i udvalget blev der holdt oplæg inspirationsoplæg fra erhvervslivet af Lars Michael Larsen (Erhvervshus Fyn), Camilla Hastrup Hermansen (Plus Pack) og Sabina Kethelz (Kethelz.com).

Oplægget gav anledning til refleksion over hvor vigtigt kommunikation omkring verdensmål og bæredygtig indsat er. Udvalget besluttede at udskyde drøftelsen om hvordan man kan engagere sig nærmere med virksomheder og erhvervsliv. Denne drøftelse gennemføres under dette dagsordenspunkt.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter hvordan virksomheder og erhvervsliv kan engageres i deres arbejde med verdensmålene.

Beslutning

Drøftet.

Sagsfremstilling

Med udgangspunkt i de tre inspirationsoplæg på sidste møde kan udvalget drøfte:

1) Om og eventuelt hvordan Verdensmål Udvalget kan samarbejde med og sikre en kobling mellem udvalget og Erhvervshus Fyns indsats med at engagere erhvervsliv i arbejdet med verdensmålene.

2) Erhvervshus Fyns strategi sigter særligt mod iværksættere fra robot/drone-virksomheder, den maritime branche og fødevarerbranchen. Det kan drøftes om Odenses indspil til Erhvervshus Fyns arbejde eksempelvis skal være et bredere sigte på iværksættere. Herunder om og eventuelt hvordan Verdensmål Udvalget kan samarbejde med og understøtte et evt. acceleratorprogram for iværksættere, startups og andre virksomheder i regi af Erhvervshus Fyn & FN.

3) Overveje andre konkrete indsatser over for etablerede virksomheder i Odense ift. at facilitere og styrke deres arbejde med verdensmålene. Dette kunne eksempelvis være samarbejde med andre organisationer som DI og Fynsk Erhverv, der har kontakt med virksomhederne og kompetencer i at samarbejde med og hjælpe disse.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 6: Lukket: Nominering af kandidater til klimaprisen

00.22.00-A00-1-18

Punkt 7: Opsamling

00.22.00-A00-1-18

Resume

Formanden afrunder mødet og orienterer om arrangementer mv.

Bilag

Opsamling på møde i Verdensmål Udvalget 29. maj 2019